

Oslavy osvobození Chrudimi 3

Téma: Květena chrudimská 4-5

Týden pro fair trade 7

Úvodník

Vážení spoluobčané,

Jaro je v plném květu, což je patrné i v ulicích města a mně dělá velkou radost, když si v komentářích na sociálních sítích přečtu, jak velkou radost to udělalo vám. Ať už to byly tulipány mezi divadlem a řekou nebo narcisy vedle kostela; za tu krátkou dobu, co kvetly, potěšily mnohé oko a pohladily po duši. Možná vás při procházce v parku kvetoucí šeříky zaujmou natolik, že si nevšimnete v trávě méně nápadných kvítků, jejichž jména ani neznáte.

Zpravodaj vám dává možnost nahlédnout do světa chrudimské květeny, nejen do toho současného, ale i do minulosti, než mnohé rostliny zanikly pod invazivními druhy. O těch se v příspěvku dočtete také. Do přírody láká také článek o městských lesích. Dozvíte se, kam až sahají, co všechno tam roste (a hlavně, co brzy vyrostе v Rodinném parku Podhůra) a jaké akce se tam konají. Za všechny bych jmenoval Svatojánskou slavnost 16. června. Možná vás článek naláká k menšímu výletu s přespaním na Hájence a zatoužíte vyzkoušet si, jak na vás zapůsobí apiterapie. A rozhodně si nenechte ujít komentovanou prohlídku s lesníkem 18. května. Vždyť „každou procházkou v přírodě dostanete více, než hledáte“ (John Muir).

Zpevněnou cestu do městských lesů zařadili naši spoluobčané do Desatera problémů města Chrudim na akci, která proběhla dne 3. dubna ve Fibichově sále v Muzeu. Zpravodaj vám přináší přehled všech problémů, které byly vyhodnoceny jako nejdůležitější. Můžete sami svým hlasováním vyjádřit názor na to, které problémy by se měly řešit přednostně. Návod, jak hlasovat, zde najdete také. Rád bych poděkoval všem, kteří se akce zúčastnili, i těm, kteří se zapojí do hlasování a pomohou nám určit priority, za jejich čas a zájem.

Je mnoho způsobů, jak přispět k ochraně přírody a zkvalitnění životního prostředí. Re-Use centrum v Chrudimi dává možnost zbavit se nepotřebných věcí, aniž byste je museli vyhodit a vytvářet tak zbytečný odpad. Nově toto centrum rozšířilo své služby o možnost odevzdání či koupi rozměrnějších věcí. Získané prostředky jsou použity na provoz chrudimského útulku pro opuštěné psy a kočky. Máte-li kočky rádi, přijměte pozvání zpravodaje na Mezinárodní výstavu koček, která se koná ve dnech 18–19. května na zimním stadionu v Chrudimi.

Zpravodaj informuje o celé řadě dalších akcí: od 13. do 17. května bude probíhat Chrudimský týden pro Fair trade, jehož dozvukem bude Férový piknik v Klášterních zahradách na konci května. V pátek 24. května si určitě nenechte ujít Muzejní noc, do které se letos nově zapojí i Národní geopark Železné hory. Všechny tyto akce mají bohatý program, včetně videomappingu, který si můžete užít při Muzejní noci.

Květnový zpravodaj přináší i důležité informace k organizaci voleb do Evropského parlamentu v červnu, k zápisu do mateřských škol a mnoho dalšího. Doufám, že vám i tentokrát zpravodaj poskytne mnoho zábavy a poučení, zpříjemní vám deštivé dny doma a ve dnech slunečných vás vyláká ven. Přeji vám krásný voňavý máj plný zážitků a slunce!

František Pilný, váš starosta města Chrudim

Stavění májky

1. 5. od 14 hod.

Resselovo náměstí

Martin Loew – Island

2. 5. od 18 hod.

Divadlo Karla Pippicha

Oslavy osvobození Chrudimi

8. 5.

pietní akt u pomníku Přísaha

v urnovém háji od 14 hod.

doprovodný program v parku Republiky

od 14 do 17 hodin

Ondřej Havelka a Melody Makers

9. 5. od 19 hod.

Muzeum Chrudim – Fibichův sál

Prohlídkový okruh po městě –

Barokní Chrudim

12. 5. od 14 hod.

Muzeum barokních soch

Povídání o barokním umění na

Chrudimsku II.

15. 5. od 10 hod.

Muzeum barokních soch

Jazz ve Vinárně –

Roman Pokorný Blues Trio

15. 5. od 19 hod.

Vinárna Muzeum

Chrudimská tančírna

17. 5. od 19 hod.

Muzeum Chrudim – Fibichův sál

Swingové odpoledne

19. 5. od 14 hod.

Klášterní zahrady

Muzejní noc

24. 5. od 17 do 23 hod.

Muzeum barokních soch

XII. řádné zasedání

Zastupitelstva města Chrudim

27. 5. od 16 hodin

ve velké zasedací místnosti

ve 2. patře budovy MěÚ

v Pardubické ul. 67

Příští uzávěrka:

15. května 2024

Statistika matričních událostí

Narození

V březnu se v Chrudimi narodilo 74 miminek, z toho 30 dívek a 44 chlapců. Občánky města Chrudim se stalo 12 miminek. Nejčtenější jména byla David, Jakub, Tobiáš, Vojtěch, Adéla, Anna, Kristýna, Sára a Sofie.

Svatby

V březnu se konalo v obřadní síni města Chrudim 5 svateb.

Úmrtí

V březnu v Chrudimi zemřelo 51 osob, z toho 29 mužů a 22 žen. Ve 12 případech se jednalo o občany města Chrudim.

Hana Květenská, vedoucí úseku matrik

Padesát let společného života

Dne 16. března oslavili zlatou svatbu manželé **Marie a Pavel Pejchovi**. Zlatým manželům popřál do dalších společných let hodně zdraví, štěstí, rodinné pohody a spokojenosti zastupitel města pan Jan Čechlovský.

Dne 23. března oslavili zlatou svatbu manželé **Jaroslava a Milan Blahovi**. Oslavencům popřál do dalších společných let hodně zdraví, štěstí, rodinné pohody a spokojenosti zastupitel města pan Erik Jahnický.

Oslavy vzácných výročí se konaly v obřadní síni Městského úřadu Chrudim, na varhany slavnosti doprovodil pan Petr Špáta.

Ke gratulacím se s přáním pevného zdraví a životního optimismu připojuje i Komise pro občanské záležitosti.

Renata Toufarová, tajemnice komise

Slavnostní otevření knihovny v Topolské ulici

Necelý rok stačil na výstavbu nové pobočky městské knihovny v Topolské ulici, která nahradí nedalekou již nevyhovující původní budovu. Její slavnostní otevření se uskuteční ve středu 29. května v 10 hodin. Všichni jste srdečně zváni!

red

Oslavy osvobození Chrudimi

Ve středu 8. května ve 14 hodin proběhne pietní akt u pomníku Přísaha v urnovém háji, ve 14.45 hodin uctíme památku obětí 2. světové války také u pomníku Osvobození za Divadlem Karla Pippicha.

Od 14 do 17 hodin bude v parku Republiky doprovodný program – výstava fotografií z osvobození Chrudimi, dětská dráha, ukázky zbraní a padákové techniky, ochutnávka vojenské stravy apod. K dispozici bude airsoftová střelnice a stánky s občerstvením.

V 15 hodin v parku Republiky zahraje Chrudimská komorní filharmonie (v případě nepříznivého počasí proběhne koncert v divadle).

V areálu kasáren 43. výsadkového pluku v ulici Obce Ležáků budete mít od 9 do 17 hodin možnost navštívit síň tradic. Pěší využijí ke vstupu bránu zhruba uprostřed areálu (nikoli vратnici), vjezd na parkoviště je na konci areálu ve směru na Slatiňany. Mapku najdete na webu města v sekci *Aktuality*.

red

Vítání občánků

Dne 18. března bylo v městské obřadní síni uvítáno do života deset nových občánků: Elen Pohanka, Nikol Dalecká, Mikuláš Říha, Tereza Malinová, Antonie Čáslavková, Laura Tůmová, Theo Tlapák, Viktoria Sotonová, Adéla Hirschová a Vítek Strouhal.

Plno zdraví a štěstí do dalšího života popřála dětem i jejich rodičům zastupitelka města paní Šárka Trunečková. Zazpívat malým Chrudimáčkům přišly děti z Mateřské školy Sv. Čecha, vedené paní učitelkou Jaroslavou Ptáčkovou. Knižním dárkem přispěla Městská knihovna Chrudim.

Renata Toufarová, tajemnice Komise pro občanské záležitosti

Hledá se kronikář/ka

Oznamujeme vyhlášení výběrového řízení na pozici kronikáře/kronikářky města Chrudim. Obálku s přihláškou a požadovanými doklady je potřeba zaslat nebo ji doručit osobně na podatelnu MěÚ Chrudim, aby ji vyhlášovatel obdržel nejpozději dne 31. května 2024 do 14.00 hodin. Podrobné informace a požadavky najdete na www.chrudim.eu/volna-mista.

Blanka Pavlišová, úsek kultury a sportu

Květena chrudimská

Květenou se rozumí všechny planě rostoucí rostliny určitého území. Chrudimsko patří k botanicky dobře zpracovaným územím Čech. Z území okresu Chrudim je známo 1120 druhů domácích rostlin a přes 260 druhů cizích. Z Chrudimě bylo v roce 2018 známo 572 druhů planě rostoucích rostlin, z toho asi 200 druhů dřevin, z nich je 61 druhů domácích.

Na začátku byly jen lesy a řeka

Dnes bychom na planetě těžko hledali místo, které není ovlivněno lidskou činností. Lidská sídla jsou určitě místem, kde je vliv člověka na jeho květenu nejintenzivnější, Chrudim z toho nevyjímá. Přitom před příchodem člověka na ostrožnu (dnešní střed města) nad řekou, dnes zvanou Chrudimka, zde byly souvislé lesy. Podél řeky rostly lužní lesy tvořené především olší lepkavou, jasanem ztepilým, stěmchou a vrbami. Zajímavé bylo bylinné patro, kdy zde na jaře, před plným olistěním stromů, kvetla řada bylin. Mezi nimi určitě byl orsej jarní, blatouch bahenní, áron plamatý, podbílek šupinatý či bledule jarní. Řeka měla přírodní koryto, které meandrovalo a často měnilo směr toku, a na místech, kde řeka opustila své staré koryto, vznikala slepá ramena a drobné tůně. Svahy nad řekou byly pravděpodobně porostlé dubohabřinami, světlými lesy, kde stromové patro tvoří habr obecný spolu s dubem letním. Jejich bylinné patro bylo bohaté a podobalo se vegetaci, kterou známe z přírodní rezervace Habrov, kde v jarním období kvete řada atraktivních bylin jako dymnivka dutá, sasanka hajní či plicník tmavý. Na horních okrajích svahů se mohly nacházet drobné skalní výchozy, na kterých rostly světlomilné druhy rostlin, jimž vyhovovaly i na živiny bohatší půdy vzniklé zvětráváním podloží hornin, zvaných souborně opuka. A na samotné náhorní plošině, na které vzniklo první lidské trvalé osídlení, zřejmě převládaly doubravy. O charakteru dřívější květeny dnes vypovídá výskyt původních druhů bylin, které na území města stále rostou, i přestože zde dlouhou dobu žádné lesy nejsou.

A pak přišel člověk

Příchodem člověka, a především vznikem trvalého osídlení, začala být původní květena obohacována o nové druhy, a to jak o záměrně dovezené, tak mnohem častěji o ty, které byly zavlečeny náhodně. Druhy doprovázející člověka označujeme jako synantropní. Způsob, jakými se synantropní druhy dostaly na území dnešní Chrudimě, jsou různé, stejně jako doba, ve které přišly, a způsob jejich zdomácnění. Pro třídění zavlečených druhů se nejčastěji používá rozdělení

Průtrzník lysý vyrůstající mezi dlažbou

na druhy zavlečené do roku 1500, tj. zhruba do objevení Ameriky a dalších velkých objevných cest. Tyto rostliny jsou označovány jako archeofyty a tvoří je druhy zpravidla jižního (mediteránního) původu, které se sem nejčastěji dostaly jako polní plevel. Patří mezi ně rostliny, které většina z nás považuje za domácí. Typickým příkladem je mák vlčí, chrpa modrá, kopřiva žahavka, sléz přehlížený, hadinec obecný, komonice bílá nebo ječmen myší. Dnes je potkáme spíše v okrajových částech města a na venkově. Druhy, které se rozšířily po roce 1500, jsou označovány jako neofyty. Tyto druhy se šířily především po průmyslové revoluci v polovině 19. století v souvislosti s rozvojem obchodu a dopravy. Jejich semena se k nám dostávala jako součást nově přivážených surovin, díky transportu dobytka či náhodně pomocí dopravních prostředků. Neofyty převažují právě přímo ve městě. Na rozdíl od archeofytů jsou jejich původ i nároky mnohem různorodější. A především těchto druhů stále přibývá a velkou část jich tvoří i druhy, které byly přivezeny jako okrasné a zplaněly. Podle kontinentu původu bývají nejpočetnější druhy, které se sem dostaly ze Severní Ameriky, jako například turanka kanadská, vodní mor kanadský, lupina mnohokvětá, borovice vejmutovka či zlatobýl kanadský. Další skupinou jsou druhy původem z Asie jako křídlatka japonská, křídlatka sachalinská, netýkavka žláznatá, puškvorec obecný či kustovnice cizí. Kromě druhů zavlečených tu máme ještě jednu skupinu rostlin a těmi jsou ty, které byly dříve pěstovány jako užitkové. Jedná se o dnes již zapomenuté druhy zeleniny, léčivé či okrasné druhy, které přestaly být používány nebo byly nahrazeny jinými druhy. Příkladem může být například boryt lékařský, který se používal na výrobu žlutého barviva. Dnes se žluté barvivo vyrábí synteticky a boryt můžeme potkat podél cest či železnice jako plevel. Dalším druhem je jestřabina lékařská, která se pěstovala jako pícnina. Později byla nahrazena jinými výnosnějšími druhy, ale místy ji lze najít zplanělou na okraji luk či trávníků.

Město jako kolbiště druhů

Některé zavlečené druhy se dokázaly začlenit do našich přirozených rostlinných společenstev tak, že je nevnímáme jako cizorodý prvek (např. puškvorec obecný či chřest lékařský). Dokonce u některých druhů máme problém rozhodnout, zda se jedná skutečně o druhy zavlečené. Takovým příkladem je náprstník červený, který byl dlouho považován za domácí druh, ale o kterém se dnes domníváme, že k nám byl zavlečen ze západní a jihozápadní Evropy. Původně se zřejmě pěstoval v pohraničí, odkud se pozvolna rozšířil i do vnitrozemí. Ve městě, na místech silně ovlivněných člověkem, ale ponechaných vlastnímu vývoji, vznikají nová náhradní rostlinná společenstva, která jsou tvořena výhradně nepůvodními zavlečenými druhy. V těchto společenstvech můžeme potkat např. hluchavku bílou, vlaštovičnick většší, pelyněk obecný, ptačinec prostřední, pcháč oset, vratič obecný či jitro-

cel větší. Ne všechny nově zavlečené druhy jsou při kolonizaci úspěšné. Výskyt některých druhů závisí na opakovaném zavlečení jejich semen. Jsou to většinou druhy náročné na teplo, které přes zimu vymrznou, jako je například konopí seté či cizokrajné druhy ovoce či zeleniny. S měnícími se klimatickými podmínkami předpokládáme, že i takové druhy budou časem úspěšnější a stanou se trvalou součástí naší květeny. Jak ukazují dosavadní zkušenosti, nemusí se ani rozmnožovat semeny (generativně), ale pouze vegetativně (tj. např. rozrůstáním podzemních oddenků či úlomků rostlin). Takovým druhem je například křen selský, který u nás nevytváří semena a jeho populace ve volné přírodě se udržuje díky úlomkům jeho oddenků. Podobně se u nás udržují i populace křídlatky japonské nebo vodního moru kanadského, což jsou jen dva příklady invazních druhů.

Nezvaní hosté

Invazními druhy označujeme ty nepůvodní druhy, které se dokázaly dobře přizpůsobit novým podmínkám a úspěšně se šíří. Bohužel tak činí na úkor našich domácích druhů, které vytlačují. Počet jejich nových lokalit či velikost populací často roste velmi rychle (až exponenciálně). Některé z těchto druhů, jako bolševník velkokvětý, jsou nebezpečné i pro člověka. Jiné způsobují ekonomické škody, jako je snížení výnosu polních nebo lesních kultur. Druhy, u kterých je nebezpečí, že by se mohly stát nepříjemnými pleveli polních kultur, jsou označovány jako karanténní plevele. Problematiku těchto druhů dnes již řeší zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči. Nejznámějším karanténním plevelem je již jmenovaný bolševník velkolepý, který byl u nás poprvé vysazen v roce 1862 jako dekorativní rostlina v zámeckém parku. Na území města Chrudim je jeho výskyt dlouhodobě sledován a nově zavlečené rostliny jsou, v souladu s výše citovaným zákonem, likvidovány. Zamezení šíření dalších invazních druhů nově řeší změny zákonů č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny) a č. 289/1995 Sb. (lesní zákon). Díky těmto legislativním změnám máme nově seznam invazních druhů, které má majitel pozemků povinnost likvidovat. Z druhů, které rostou v Chrudimi, mezi ně patří pajasan žláznatý. Jedná se o rychle rostoucí dřevinu, která byla původně vysazována v parcích. Díky své nenáročnosti, velké toleranci k suchu, znečištění a zasolení se tento druh začal v městském prostředí rychle šířit. Dříve bylo jeho šíření známo především z jižní Moravy, v posledních deseti letech se však výrazně začal šířit i přímo v Chrudimi.

Potomek horší než rodiče

Bohužel se do nového seznamu invazních druhů nedostaly křídlatky. Odkud pocházejí křídlatka japonská a křídlatka sachalinská, dobře vypovídají jejich druhová jména. Do Evropy byly přivezeny jako okrasné rostliny. Jedná se o druhy, které se šíří především vegetativně rozrůstáním podzemních oddenků, a tak není divu,

Potočnice lékařská se v náhonu v Koželužské ulici poprvé objevila v roce 2007

Pajasan v ulici Na Kopanici

že se oba druhy začaly snadno šířit i do volné krajiny. Tam se také tyto dva druhy potkaly a vznikl jejich kříženec. A protože byl popsán z území naší republiky, dostal jméno křídlatka česká. K naší smůle tento kříženec podědil po svých rodičích ty horší vlastnosti a dnes je mnohem nebezpečnější než rodičovské druhy. Křídlatka česká se šíří především podél vodních toků, kde vytváří často souvislé a husté porosty, pod kterými již nic jiného neroste. Rychle proudící voda pak dále odnáší kousky jejich oddenků a napomáhá šíření tohoto druhu dál. Řeka je ostatně velmi dobrým prostorem pro šíření nových druhů. Z vyšších nadmořských výšek se podél Chrudimky šíří další druh, a tím je žlutě kvetoucí třapatka dřívá. V posledních letech se podél řeky přímo ve městě rozšířila další rostlina – popínavý štětinec laločnatý, který se snadno pozná podle štětinatých kulovitých plodů, díky kterým se mu lidově říká „chlupatá okurka“. Velmi často se podél toků vyskytuje až dva metry vysoká netýkavka žláznatá, která se v Chrudimi objevuje zatím výjimečně. Všechny tyto druhy byly přivezeny do Evropy jako okrasné druhy a šíří se především semeny. A k tomu jsou také dobře přizpůsobeny. Netýkavka žláznatá po dozrání plodů svá semena vystřeluje. Podobně i štětinec semena po dozrání vypudí z plodů. A zbytek práce tak zařídí kolem proudící voda, která semena odnese dál. Voda samozřejmě přináší rovněž semena či oddenky i našich domácích druhů, ty však v konkurenci s nepůvodními druhy velmi často prohrávají.

Světlo na konci tunelu

Může se zdát, že město Chrudim je pod neustálým útokem trifidů z rostlinné říše. I když některé druhy rozhodně nelze podceňovat, přesto existují i výjimky potvrzující pravidlo. Zajímavým prostorem, do kterého se v uplynulých dvaceti letech mohly rozšířit naše domácí druhy, je revitalizovaný náhon. Díky revitalizaci zde vznikly podmínky, které připomínají například horský potok. Zásluhou prokysličení zde probíhá samočistící proces, který umožňuje výskyt druhů vázaných na skutečně čisté vody horských potoků či pramenišť. Mezi nimi je nejobdivuhodnější výskyt potočnice lékařské, která se v náhonu v Koželužské ulici poprvé objevila v roce 2007. Tento druh vytváří během krátké doby velké porosty podél břehů téměř celého náhonu. Dříve se jeho listy díky výrazné štiplavé chuti používaly jako součást přípravy salátů, dnes je tento druh chráněn zákonem. Rozhodně to není jediný chráněný druh, který na území města roste. Celkem byl na území města zaznamenán výskyt 14 druhů chráněných zákonem a dalších 26 druhů je považováno za druhy ohrožené na bytí a jsou proto zařazeny do Červeného seznamu ohrožených druhů ČR. V samotném náhonu roste kromě již citované chráněné potočnice lékařské dalších sedm druhů, které jsou zařazeny do Červeného seznamu ohrožených druhů ČR.

Naděžda Gutzerová

Pohledem architekta

Vážení čtenáři, v dnešním sloupku bych se rád věnoval dokumentu, který byl pro město vypracován v roce 2020, odsouhlasen jako platná územní studie a který (asi i vinou covidového období) většina občanů nezná. Jedná se o *Manuál tvorby veřejných prostranství města Chrudim* vypracovaný architektonickým ateliérem re:architekti. Je to graficky pěkně a srozumitelně podaný návod, jak postupovat při výstavbě či úpravách veřejných prostranství ve městě a jak se chovat jako projektant či stavebník u staveb, které s veřejným prostranstvím sousedí.

V rámci mé práce městského architekta bývám žádán o konzultaci či vyjádření k různým záměrům, které sousedí s veřejným prostorem města a tím jej přinejmenším vizuálně ovlivňují. Někdy investoři či projektanti přicházejí na začátku svých úvah (lepší případ), jindy již s hotovým projektem, do kterého investovali spoustu času a peněz. Při posuzování vhodnosti navržené stavby či stavebních úprav přistupuji ke každé akci individuálně, beru v potaz kontext, charakter okolí, provozní a kompoziční vztahy a řadu dalších aspektů. Jako pomůcku však používám právě zmíněný manuál. Ten je rozdělen na několik samostatných kapitol, kterými dělí město na historické centrum – širší centrum – kompaktní zástavbu – parky a nábřeží – rozvolněnou zástavbu – sídliště – průmysl – rekreaci – extravilán a vesnice patřící pod Chrudim. V těchto kapitolách se pak dočtete, jak by v konkrétní lokalitě měly vypadat ulice, chodníky, mobiliář, oplocení, zeleň, předzahradky hospod a také jakých pravidel by se měly držet výlohy a reklamní poutače různých provozoven (což je velmi důležitá, a ne vždy povedená součást městského prostředí). Manuál se ve své úvodní části věnuje také celoměstským tématům, jako je doprava (včetně koncepce cyklistické dopravy) a veřejná zeleň.

Celý dokument najdete pod názvem *Územní studie veřejných prostranství města Chrudim* na webových stránkách města (sekce Územně plánovací dokumentace) a jeho přečtení doporučuji každému, kdo plánuje ve městě něco stavět či přestavovat anebo má jen náměty na zlepšení života ve městě, které by chtěl uplatnit například účastí na participativním rozpočtu města.

Na závěr opět připomínám své konzultační hodiny v sudé pondělky od 15 do 17 hodin v zasedací místnosti Stavebního odboru (Pardubická 67, 3. patro, kancelář č. 402) a kontaktní e-mail architekt@chrudim-city.cz.

Martin Nedvěd, městský architekt

V Re-Use centru lze nově odevzdat i nábytek

Chrudimské Re-Use centrum ve sběrném dvoře se dočkalo rozšíření. Ve vedlejší hale nově nabízí i možnost odevzdání či koupě rozměrnějších věcí, jako jsou kola, skříně, postele či další nábytek apod.

Lidé mohou v Re-Use centru zanechat věci z domácnosti, které již nepotřebují, ale jsou stále v dobrém stavu a byla by škoda je vyhodit či jinak zlikvidovat. Tyto věci mohou za malý poplatek najít nového majitele, jenž pro ně ještě najde využití a prodlouží tak dobu jejich služby. Nepotřebná věc tedy neputuje do kontejneru, odpad nevzniká, nebo se jeho vznik odsouvá.

Výnos z provozu Re-Use centra je navíc věnován pro dobrou věc, a sice chrudimskému útulku pro opuštěné psy a kočky.

Re-Use centrum najdete ve sběrném dvoře Technických služeb Chrudim v ul. Obce Ležáků. Rozšířená část Re-Use centra je v hale sousedící s objektem původního, „malého“ Re-Use centra.

Ceník:

Drobné a částečně poškozené předměty (drobné nádoby, hrnky, drobná bižuterie, přístroje, řemeslné nářadí, květináče, hračky, knihy, CD): 10 Kč/ks

Větší předměty a drobné zachovalé předměty (sportovní potřeby, nářadí, hračky, zřizovací předměty v domácnosti, knihy, stínidla): 20 Kč/ks

Zachovalé a funkční předměty menšího rozsahu (kufry, kabelky, budíky mechanické, hudební nástroje, lyže, obrazy, velké knihy (encyklopedie, atlasy): 50 Kč/ks

Zachovalé a funkční předměty většího rozsahu (kola, šlapací šicí stroje, obrazy, autosedačky, kočárky, hodiny mechanické, menší kusy nábytku a vybavení domácnosti): 100 Kč/ks

Kvalitní a zachovalé předměty (kola, šlapací šicí stroje, obrazy, hodiny, kočárky, větší kusy nábytku a vybavení domácnosti): 200 Kč/ks

Do Re-Use centra Chrudim nelze odložit jakoukoli elektroniku, oblečení, zvířecí hračky a pelechy.

red

Desatero: nové okruhy témat pro řešení na další roky

Kdo zavítal do Fibichova sálu Muzea Chrudim na veřejné projednání Desatera problémů města Chrudim, mohl se po odmlce opět zapojit do diskuse nad tématy, které by mělo město Chrudim řešit v následujícím období.

V úvodu byli přítomní seznámeni se stavem řešení problémů, které byly společně sestaveny v roce 2020, kdy se konalo poslední setkání tohoto typu. Následovala práce v týmech, kde jednotlivé skupiny, zaměřené na všechny oblasti rozvoje města, určily své dva největší problémy.

Po společném veřejném konsenzu bylo na závěr setkání určeno Desatero problémů Chrudimi pro rok 2024:

1. Opravit zámek a přilehlý park v Medlešicích
- 2.–3. Ponechat všechna oddělení v nemocnici (plnohodnotná nemocnice, ne LDN)
- 2.–3. Zavést participativní rozpočet do ZŠ a SŠ
 4. Zpevnit cestu za kasárnami do lesů na Podhůru
 5. Zlepšit podmínky pro zubaře – poskytnutí bytů
 6. Zpřístupnit břehy Chrudimky jako pobytový prostor
 7. Vybudovat více cyklostezek, cyklopruhů ve městě
 8. Vysadit stromy do dlažby na Resselově náměstí
 9. Upravit blízké okolí škol – například hry na chodníku, herní prvky
10. Postupně vyměnit kabeláž pro lepší řízení veřejného osvětlení
 11. Zakázat vjezd vozidel nad 3,5 t Markovice – Medlešice
- 12.–14. Zvýšit počet odpadkových košů ve městě
- 12.–14. Přestavět areál letního kina na multifunkční využití
- 12.–14. Sdílet vyrobenou energii mezi objekty v majetku města

Problémy, které vzešly z tohoto setkání, budou ještě ověřeny veřejnou anketou. Chceme, aby se k navrženým tématům mohla vyjádřit i širší veřejnost. Jsme si vědomi, že ne všichni se mohli v daný den dostavit a aktivně se zapojit do společné diskuse. Anketa bude probíhat pomocí elektronického hlasování přes systém Muniopolis (dříve Mobilní rozhlas) – www.munipolis.cz/app/anketa/anketa-desatero-2024. Hlasovat bude možné do 12. května 2024. Pokud nevládníte počítač či chytrý mobilní telefon, je možno využít hlasování (i s asistencí) v Informačním turistickém centru na Resselově náměstí a v městské knihovně.

Po vyhodnocení budou výsledky předloženy zastupitelstvu města ke schválení. Setkání probíhalo v příjemné a tvořivé atmosféře, za což bych vám chtěla moc poděkovat.

Šárka Trunečková, Zdravé město Chrudim

Chrudimský týden pro fair trade 13.–17. května 2024

Podpořte hnutí fair trade svou účastí na některé z akcí, která je mu věnována. Fair trade je způsob obchodu, který poskytuje pěstitelům, zaměstnancům a řemeslníkům z rozvojových zemí možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek a s ohledem na životní prostředí.

Cílem celého Týdne pro fair trade je pak podpora a osvěta fair trade za účelem naplňování národních a mezinárodních cílů v oblasti udržitelného rozvoje. Přidáte se?

Férová snídaneň, 11. května, 10–12 hod.

Letos vás zveme na novinku – velký snídaňový stůl, který od Mlsného pecivála dosáhne přes Tlustou Kachnu až k Baringotce, kde najdete i dobroty z AKaFe.

Přijďte třeba v pyžamu podpořit Světový den pro fair trade – čaj, káva, kakao a spousta dobrot z lokálních nebo férových surovin.

Celotýdenní fair trade session, 13.–17. května

V rodinném centru Mama klub Chrudim se v rámci pravidelného programu dozvíte, co to vlastně fair trade je a co znamená, jaká je praxe a co všechno může být fair trade. Zároveň můžete

ochutnat nebo vyzkoušet některé fairtradové a lokální výrobky. Připraveny pro vás budou recepty a seznam obchodů, kde tyto potraviny nakoupíte. Můžete si prohlédnout i fotografie věnované tomuto tématu.

Do Mlsného pecivála můžete celý týden přijít na fairtradovou kávu a palačinky s fairtradovými surovinami.

Od 14. května bude probíhat program pro děti ke kampani v pokladně Regionálního muzea v Chrudimi. Najdete zde hry a samoobslužnou dílničku.

Ve čtvrtek 16. května v 17 hodin se bude konat v klubu Agora *Fairtrade čtvrtek*. Šance pro Tebe, z. s. pro vás připravil interaktivní program zaměřený na fair trade. Na jednotlivých stanovištích se prostřednictvím zábavných aktivit dozvíte užitečné informace o tématu. Mimo jiné se budete moct posilnit fairtradovou kávou.

Férový piknik v Klášterních zahradách, 29. května, 16–18 hod.

V rámci programu jsme si pro vás společně s rodinným centrem Mama klub Chrudim a Mlsným peciválem nachystali ochutnávky fairtradového občerstvení (káva, čaj, džus apod.). Zároveň se můžete těšit na tvořivé dílny Regionálního muzea v Chrudimi a Šance pro Tebe s možností zakoupení výrobků z jejich šicí dílny. K prodeji zde budou i Bolga bags – ručně pletené tašky z Ghany, podpoříte tím rodiny jejich pletařů. Již tradičně je připraveno šátkování miminek fairtradovými šátkami a tématické povídání s Mgr. Soňou Janovskou. A myslíme i na děti, v 16.30 hod. zahraje Libor Štumpf pohádku *Kašpárek v Africe*. Celé odpoledne doladí bubnování, které si budete moci i vyzkoušet.

Ti z vás, kteří rádi kuchtí, se mohou zúčastnit soutěže *O nejlepší férovou dobrotu*, a to tak, že donesou svůj výrobek připravený z fairtradových či regionálních surovin přímo na akci. Vítěz soutěže bude odměněn.

Doneste si fairtradové svačiny, deky, připravte soutěžní dobroty a přijďte spolu se svou rodinou, známými či kamarády podpořit fair trade a prožijte s námi fajn odpoledne. Pro účastníky kampaně *Bez auta do práce i do školy 2024* bude připraven drobný dárek.

Těšíme se na vás!

Soňa Poláková, Zdravé město Chrudim

Plán CSSP na květen

Posezení s hudbou a tancem se v květnu nekoná. Můžete si přijít zatančit na **Májovou taneční zábavu s Retro-Bandem 22. 5. od 17.00 hodin** do Měšťanské restaurace.

Vystoupení ke Dni matek

9. 5. – DPS Strojařů, v 10.00 hod., vystoupí děti z MŠ Strojařů
10. 5. – DPS Soukenická, v 10.00 hod., vystoupí děti z MŠ Sv. Čecha
14. 5. – DPS Obce Ležáků, ve 14.30 hod., vystoupí děti z MŠ U Stadionu

Arteterapie

Přednáší Ing. Eva Mašínová.

Klub seniorů v Městském parku

první skupina 3. a 17. 5. od 9 hodin

druhá skupina 3. a 17. 5. od 12 hodin

Kavárnička (pro obyvatele domů s pečovatelskou službou)

23. 5. – DPS Obce Ležáků, ve 14 hodin

28. 5. – DPS Soukenická, ve 14 hodin

28. 5. – DPS Strojařů, v 15 hodin

Šikovné ruce našich seniorů

Výlet 21. 6. 2024 na výstavu v Lysé nad Labem. Bližší informace u paní Potužákové na tel. 733 145 549.

Ivana Beranová, asistentka CSSP

Zápis do mateřských škol pro školní rok 2024/2025

Zápis do všech mateřských škol zřízených městem Chrudim proběhne **ve čtvrtek 9. května 2024 od 9 do 17 hodin a v pátek 10. května 2024 od 9 do 11 hodin.**

Žádost o přijetí dítěte do mateřské školy si rodiče mohou vyžedit v mateřské škole nebo stáhnout z webových stránek příslušné mateřské školy. V termínu zápisu pak rodiče předloží vyplněnou žádost spolu s rodným listem dítěte a občanským průkazem. Součástí přihlášky je rovněž vyjádření dětského lékaře.

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje v souladu s § 165 odst. 2 písm. b) školského zákona ředitel mateřské školy na základě jím vyhlášených kritérií. O přijetí nerozhoduje datum a čas podání přihlášky, ale kritéria stanovená ředitelem školy.

Přehled mateřských škol v Chrudimi:

Mateřská škola, Chrudim 2, Dr. Jana Malíka 765 (www.msmalika.cz),

Mateřská škola, Chrudim 3, U Stadionu 755 (www.msstadion.cz),

Mateřská škola, Chrudim 3, Víta Nejedlého 769 (www.msvn.cz),

Mateřská škola, Chrudim 2, Na Valech 693 (www.msvaly.cz),

Mateřská škola, Chrudim 3, Sv. Čecha 345 (www.klicekksrdci.com),

Mateřská škola, Chrudim 4, Strojařů 846 (www.msstrojaru.cz).

Pro děti, které do 31. srpna 2024 dosáhnou pátého roku věku, je předškolní vzdělávání povinné, a pokud zatím mateřskou školu nenavštěvují, je nutné je k předškolnímu vzdělávání přihlásit.

Na základě Obecně závazné vyhlášky města Chrudim č. 4/2018 sdělujeme, že školský obvod všech mateřských škol tvoří celé

území města Chrudim, takže rodiče si mohou sami zvolit, do které mateřské školy své dítě přihlásí.

Zápis do mateřských škol se týká rovněž ukrajinských dětí.

Набір до дитячих садків на 2024/2025 навчальний рік

Запис до всіх дитячих садків, заснованих містом Хруді, відбуватиметься **у четвер, 9 травня 2024 року, з 9:00 до 17:00 та у п'ятницю, 10 травня 2024 року, з 9:00 до 11:00.**

Заяву на прийом дитини до дитячого садка батьки можуть взяти в дитячому садку або завантажити на сайті відповідного садка. Під час зарахування батьки подають заповнену заяву разом із свідоцтвом про народження дитини та посвідченням особи. Також до заяви входить висновок педіатра.

Прийняття дитини до дошкільної освіти вирішується відповідно до § 165 абзацу 2 літ б) Закону про освіту, директор дитячого садка на основі оголошених ним критеріїв. Прийняття визначається не датою та часом подачі заяви, а критеріями, встановленими директором школи.

Огляд дитячих садків Хрудіма:

Дитячий садок, Хрудим 2, Др. Ян Малік 765 (www.msmalika.cz),

Дитячий садок, Chrudim 3, U Stadionu 755 (www.msstadion.cz),

Дитячий садок, Chrudim 3, Víta Nejedlého 769 (www.msvn.cz),

Дитячий садок, Chrudim 2, Na Valech 693 (www.msvaly.cz),

Дитячий садок, Chrudim 3, Sv. Боремя 345 (www.klicekksrdci.com),

Дитячий садок, Chrudim 4, Strojařů 846 (www.msstrojaru.cz).

Дошкільна освіта є обов'язковою для дітей, яким до 31 серпня 2024 року виповнилося п'ять років, а якщо вони ще не відвідують дитячий садок, їх необхідно зареєструвати для отримання дошкільної освіти.

На підставі загальнообов'язкового розпорядження міста Хрудім № 4/2018 повідомляємо, що шкільний округ усіх дитячих садків складається з усієї території міста Хрудім, тому батьки можуть самі вибрати, до якого дитячого садка запише свою дитину в.

Зарахування до дитсадка стосується і українських дітей.

Veronika Straková, vedoucí oddělení školství

Co se děje v DDM?

V průběhu května budeme pro všechny děti chystat program na Den dětí, který se uskuteční 1. června v Klášterních zahradách. Kromě toho ale připravujeme letní tábory – na některé máme ještě volná místa, tak se podívejte na naše webové stránky www.ddm-chrudim.cz, rádi se s vámi potkáme i v létě.

A protože se ptáte, vězte, že přihlašování na kroužky na školní rok 2024/25 bude spuštěno v druhé polovině června. Přesné datum bude s předstihem uvedeno na našem webu, sociálních sítích i na stránkách Zpravodaje.

zaměstnanci DDM Chrudim

Informace z knihovny

Milí čtenáři, v tomto článku bychom vás rádi seznámili s děním v chrudimské knihovně. Máme za sebou pestrý čtvrtrok a spousta zajímavých akcí nás čeká.

V lednu se uskutečnila přednáška Ing. Olgy Pospíšilové o levanduli. Všechny účastnice si vyzkoušely různé druhy produktů z levandule a spokojené opouštěly provoněnou učebnu.

Pokračujeme v projektu Digitální odysea, který se v naší knihovně koná díky Nadaci Vodafone Česká republika, Moudré sovičky z. s. a Sdružení knihoven ČR. Letos proběhly čtyři kurzy Jak na chytrý telefon a tablet a počítáme s pokračováním opět na podzim.

V únoru se rozeběhly tradiční vzdělávací kurzy pro seniory. Studenti Virtuální univerzity třetího věku se zabývají hinduistickým uměním indického středověku a každodenním životem v barokních Čechách a na Moravě. Pestrý je také program Akademie třetího věku, která se koná ve Spolkovém domě. Opakovaně proběhl i kurz trénování paměti. Studenti VU3V tento semestr zakončí na slavnostním semináři v Berouně. Na začátek září plánujeme exkurzi na Zelenou horu a na zámek ve Žďáře nad Sázavou, pokud chcete jet s námi, přihlaste se u Jany Hamplové (*hamplova@knihovna-cr.cz*, tel. 736 656 456). Přihlásit se mohou i ti, kteří s námi nestudují.

V březnu, měsíci čtenářů, se konalo několik akcí, např. beseda se spisovatelkami Martinou Boučkovou a Jindřiškou Kracíkovou, čtenářská amnestie, výprodej knih a další. Také jsme vyhodnotili čtenáře roku – letos se ve všech zapojených knihovnách vybírali nejaktivnější dětské čtenáře, kteří prošli projektem Bookstart – s knížkou do života, jehož je naše knihovna již několik let součástí. Chrudimskou vítězkou se stala Anička Vacová. Měsíc čtenářů byl zakončen Nocí s Andersenem, kdy měli malí dobrodruzi možnost přespat v knihovně a zjistit, co se tam v noci děje.

Na konci března nás zasáhla smutná zpráva, 24. března zemřela naše dlouholetá kolegyně Mgr. Ivetta Novotná. V posledních letech jste Ivettu Novotnou znali především jako organizátorku kulturně vzdělávacích akcí naší knihovny. Děkujeme Ivetě za vše, co pro knihovnu a její čtenáře vykonala, a budeme se snažit v její práci pokračovat.

Kolegyně v dětském oddělení se zaměřují na spolupráci se školami a školkami, téměř denně je v knihovně školní kolektiv. Konají se zde pravidelné besedy, Pacičkování, čtení v češtině i angličtině, proběhl Valentýnský kvíz o ceny atd.

Město Chrudim dokončuje stavbu nové budovy pobočky knihovny v Topolské ulici. V květnu nás čeká stěhování pobočky, slavnostní otevření proběhne 29. května v 10 hodin. Jste srdečně zváni!

V květnu také proběhne Pasování prvňáčků na čtenáře, chystáme program na prázdninové čtvrtky a podzimní cyklus vzdělávání třetího věku. O všem vás budeme informovat na našich webových stránkách i prostřednictvím zpravodaje.

Jana Hamplová, ředitelka knihovny

Palučiny slaví dvacáté narozeniny

Zapsaný spolek Palučiny byl zaregistrován před dvaceti lety na MV ČR jako občanské sdružení. Od té doby se kromě přejmenování na zapsaný spolek nezměnilo nic. Sídlo máme v Chrudimi, kde v klubovně ve Svěchyňově ulici nabízíme výtvarné dílny keramiky a kresby a malby pro děti, mládež i dospělé. Tuto činnost nabízíme nejen našim členům, ale i ostatním zájemcům. Je pravda, že loňské zvýšení cen energií nás poněkud zbrzdilo. Snažíme se těžkosti překonat. Už v tomto školním roce je situace o něco lepší a věříme, že to zvládneme.

Nejvyhledávanější naší činností jsou víkendové akce a letní indiánský tábor v Palučinách. Záříjového ohně a Cesty na Západ se každoročně účastní kolem 60 dětí a mládeže, v čase předvánočním vyrábíme vánoční dárky, v lednu se scházíme, abychom se v novém roce pozdravili, následuje masopust se smažením koblížků, oblíbenou akcí je Vítání jara či velikonoční prázdniny. Nechybí ani čarodějnický víkend a potom už víkendy s přípravou tábořiště na léto. Na každé z akcí si pobytu v přírodě a mezi kamarády užije na 40 dětí a mládeže.

Za dvacet let trvání Palučin se neskutečně změnilo místo, které se stalo naším druhým domovem. Upravená mýtina v lese za Úherčicemi se stala rájem pro čtyři indiánské kmeny. Indiánský tábor každoročně vyhlašovaný v lednu je na konci února zcela obsazen. To je naše veliká radost. A další radost je, že stále následují generace mladých, které to pořád baví. Dnešní instruktoři i někteří vedoucí v době vzniku Palučin ještě nebyli na světě nebo byli hodně malí. Loni nastoupila už třetí parta mladých. A o tom Palučiny jsou. Mít rád přírodu, nebát se práce a překážek, chápat jeden druhého, předávat zkušenosti, hrát si s dětmi a nepřestávat být dítětem.

Oslava narozenin Palučin bude o víkendu 17.–19. května v Palučinách. Hlavní program a slavnostní oheň bude v sobotu 18. května. Legenda Palučin zůstává, zůstávají vzpomínky a rodí se nové. V našich vzpomínkách zůstanou všichni, kteří nám pomohli nejen v začátcích, ale stojí při nás stále: rodiče, děti, přátelé, kamarádi, dobrodějové, příznivci. Děkujeme.

za Radu starších, Jitka Hlaváčová, náčelník Palučin

Rok 2024 – volby a volby a ... volby!

Volby do Evropského parlamentu (EP) 2024 – kdy a kde

Chodíte rádi k volbám? Pokud ano, v tomto roce budete mít hned trojí příležitost. Počátkem června budeme volit poslance do Evropského parlamentu a na podzim se uskuteční volby do Zastupitelstva Pardubického kraje a zároveň s nimi volby do Senátu Parlamentu ČR.

Nejprve nás čekají volby do Evropského parlamentu, při kterých si za Českou republiku zvolíme 21 europoslanců. Na území České republiky tyto volby proběhnou ve dnech 7. a 8. června, přičemž volební místnosti budou otevřeny v obvyklých časech, v pátek 7. června od 14.00 do 22.00 a v sobotu od 8.00 do 14.00 hodin.

Pozor na změny volebních místností!

Sídla chrudimských volebních místností i volebních místností v místních částech zůstávají, až na dvě výjimky, beze změny. Změna umístění volebních místností se bude týkat voličů spadajících do volebního okrsku 3. Jejich volební místnost se přesouvá z Požární zbrojnice o ulici dál, do nové budovy pobočky Městské knihovny Chrudim v Topolské ulici. Jinam půjdou také voliči v Topoli, tzn. ve volebním okrsku 28. Ti nepůjdou volit jako dosud do klubovny (Topol 38), ale do hasičské zbrojnice na adrese Topol 80.

Jak zvládnout volby v klidu a s minimem stresu

Sadu hlasovacích lístků obdržíte v modrých roznosových obálkách nejpozději 4. června 2024 do svých poštovních schránek v místě trvalého pobytu. Voliči s trvalým pobytem na Resselově náměstí 77 – adrese úřadu, si budou moct před volbami vyzvedávat sady hlasovacích lístků na recepci úřadu v Pardubické ulici. V této souvislosti, jako před každými volbami, apelujeme na kontrolu stavu a řádného označení vašich poštovních schránek. Velice se tím usnadní roznos hlasovacích lístků a vy budete mít jistotu, že obálku s hlasovacími lístky obdržíte včas a v pořádku. Sadu hlasovacích lístků bude možné také získat na požádání přímo ve volební místnosti, ale není nad to si doma v předstihu a v klidu rozmyslet svou volbu. Všem, kteří v Chrudimi budou volit poprvé, doporučujeme věnovat pozornost modré roznosové obálce, protože obálka je opatřena razítkem s adresou vaší volební místnosti. Se sadou hlasovacích lístků zároveň obdržíte i informaci o povinnosti prokázání totožnosti ve volební místnosti a o způsobu hlasování.

Jen pro připomenutí – každý volič hlasuje osobně, zastoupení je nepřipustné. Ve volební místnosti musí volič prokázat svou totožnost, a to nejčastěji platným občanským průkazem nebo platným cestovním pasem. V této souvislosti doporučujeme zkontrolovat si včas platnost svých dokladů. Odpadne tak nemilé překvapení a zbytečný stres ve chvíli, kdy vám volební komise neumožní hlasovat právě kvůli neplatnému dokladu. Upozorňujeme, že vyhotovení občanských průkazů na počkání v době voleb již není možné! Také upozorňujeme (a možná i zklameme) aktivní uživatele aplikace eDoklady (občanský průkaz v mobilu), že při žádných volbách v roce 2024 ještě nebude možné prokazovat svoji totožnost prostřednictvím této aplikace.

Další informace k volbám do EP 2024

Ve volbách do Evropského parlamentu je možné hlasovat na voličský průkaz. Ten je určen těm voličům, kteří nemohou nebo nechtějí volit ve svém volebním okrsku. S voličským průkazem je možné volit po celé České republice, na zastupitelských úřadech volby do Evropského parlamentu neprobíhají. O voličský průkaz můžete již teď žádat na úřadě podle místa svého trvalého pobytu.

Také při těchto volbách bude moci volič ze závažných, zejména zdravotních, důvodů požádat o přenosnou volební schránku. Před volbami na níže uvedených telefonních číslech, případně ve dnech voleb s požadavkem, bude možné přímo kontaktovat příslušnou okrskovou volební komisi. Kontakty budou zveřejněny před volbami.

Kompletní informace k volbám do EP 2024 naleznete na webových stránkách města Chrudim www.chrudim.eu, kde je hned na titulní stránce v sekci Občan a úřad odkaz Volby do EP. Na vaše další případné volební dotazy vám rády odpoví:

Eva Doležalová, tel. 469 657 200, 731 682 989,
eva.dolezalova@chrudim-city.cz;
Lucie Benedikta Petrusová, tel. 469 657 203, 731 611 464,
lucie.petrusova@chrudim-city.cz;
Miluše Němcová, tel. 469 657 202,
miluse.nemcova@chrudim-city.cz
(zejm. seznamy voličů a voličské průkazy).

volební tým úřadu

Městské lesy informují

Již od roku 2005 spravuje lesní majetek města společnost Městské lesy Chrudim, s. r. o., která byla za tímto účelem založena. Celková výměra pronajatých lesních pozemků je 454 ha, k nimž v loňském roce přibýly dva hektary, které město přikoupilo u parkoviště u bývalé restaurace Kometa. Plošně se lesní majetek rozkládá na Podhůře, část je i v Habrově, ale největší výměra se nachází v lesním komplexu táhnoucím se od Rtenína až do Čejkovic. Pro občany Chrudimi jsou bezpochyby nejatraktivnější části lesů, které jsou vyčleněny jako rekreační v lokalitě Podhůry. Pro vaši informaci však z celého lesního komplexu Podhůra zaujímají lesy ve vlastnictví města Chrudim pouze cca 1/3 rozlohy, zbytek je ve správě Lesů České republiky, s. p., a malá část patří i městu Slatiňany.

Městské lesy Chrudim se představují

Při péči o lesní porosty jsou z pohledu praktického i ekonomického hlavními činnostmi těžba dřeva a obnova lesa. S ohledem na velké objemy těžeb provedené v minulých letech a současnou doznívající kůrovcovou kalamitu do budoucna počítáme jen s omezenou výší těžeb soustředěnou zejména do výchovy dospívajících porostů. Po těžbě vždy následuje zalesnění vzniklých ploch, přičemž na vhodných stanovištích provádíme naorání hoblin s očekáváním přirozené obnovy porostů ze semínek sousedních stromů. Pro umělé zalesnění ve větší míře používáme listnaté dřeviny a jedle. Cílem zakládání a výchovy lesních porostů jsou smíšené lesy odolávající hmyzím škůdcům i očekávaným klimatickým výkyvům.

Na neproduktivní ploše máme založenou pravidelně obnovovanou plantáž vánočních stromků. Pro osvětu a přiblížení lesnictví dětským návštěvníkům nabízíme s oblibou využívané programy lesní pedagogiky, které navštěvují nejen školy chrudimské, ale školy z celých východních Čech. Pro pořádání svateb, oslav, táborů a přespávání skupin nabízíme veřejnosti objekt Hájenky v Pohledu s kapacitou až 35 míst. V neposlední řadě také myslivecky spravujeme vlastní honitbu s možností poplatkových lovů a prodeje zvěřiny.

Novinky

Nově pro vás v letošním roce opravíme stávající inventář rekreačních lesů a doplníme ho o vyhlídkové molo, přístřešek na vrchu Podhůra a fotopoint u rozhledny Bány.

S pomocí příslibených prostředků od města Chrudim se začne s budováním dlouho očekávaného Rodinného parku Podhůra zahrnujícího 3D bludiště s tobogánem.

Ve spolupráci s DDM Chrudim také nabízíme stále volné srpnové termíny na dětském lesním příměstském táboře.

Po dohodě s místním včelařem jsme přestavěli maringotku na včelín a po usazení včelstev začneme nabízet léčebný pobyt se včelami, tzv. apiterapii. Při ní se využívá hluboké dýchání úlového vzduchu s příměsí pylu, vosku, medu a propolisu, a vnímání pozitivních vibrací včel.

Akce

Tradičně pořádáme akce, které stojí za záznam do vašich diářů: Svatojánská slavnost 16. června, Balóny nad Chrudimí 2.–4. srpna a nově Den otevřených lesů, kde jsme se přidali do celostátní kampaně pořádané Sdružením vlastníků obecních, soukromých a církevních lesů v ČR. Při této akci bychom rádi veřejnosti představili naši správu lesa a lesnického hospodaření formou komentované vycházky s lesníkem konané dne 18. května v lesním komplexu u Rtenína.

Veškeré informace najdete na našich webových stránkách a FB rekreačních lesů.

Ačkoli se námi spravovaný majetek svou výměrou řadí k těm menším, přesto se nám s pomocí města Chrudim podařilo přeměnit rekreační lesy v návštěvníky oblíbené místo. Doufáme, že i do budoucna vám naše lesy budou dělat radost a budou místem odpočinku i inspirace. S pozdravem Lesu zdar! se loučí.

Petr Štěpánek, ředitel Městských lesů Chrudim, s. r. o.

Svoz nebezpečného a objemného odpadu

Svoz nebezpečného a objemného odpadu se uskuteční v květnu a počátkem června podle níže uvedeného harmonogramu.

V rámci svozu nebezpečného odpadu se budou sbírat odpady, jako např. akumulátory, zářivky, výbojky, suché baterie, plechovky od barev, léky, elektrospotřebiče (např. televizory, lednice), oleje, zbytky postříkových látek apod.

Do objemného odpadu můžete předat demontovaný nábytek, dveře, okna, pohovky, hadry, koberce, mísy od WC, umyvadla, pneumatiky atd. Nelze odevzdat stavební odpad.

Zároveň vás žádáme, abyste vyčkali příjezdu svozových vozidel a odpad nenechávali na místě. Přítomen bude proškolený pracovník technických služeb, který pomůže s nakládkou. Děkujeme za pochopení.

sobota 18. května

Víta Nejedlého	parkoviště	8.00–8.45 hod.
Koželužská ul.	prostor pod Kopanicí	9.00–9.45 hod.
Husova ul. u ZŠ	směr lávka přes řeku	10.00–10.45 hod.
Píšťový	prostor před čp. 129	11.00–11.45 hod.
Vlčí Hora–sídlíště	pod vysokým napětím	12.00–12.45 hod.
Presy	křižovatka	13.00–13.45 hod.
Vlčnov	u rybníčku	14.00–14.45 hod.

sobota 25. května

Novoměstská	prostor před ZŠ Dr. Malíka	8.00–8.45 hod.
Školní náměstí	parkoviště	9.00–9.45 hod.
sídlíště Leguma	parkoviště před čp. 678	10.00–10.45 hod.
Skřivánek	Nezvalova ul.	11.00–11.45 hod.

Rozhledna	u pivnice Šatlava	12.00–12.45 hod.
Markovice	u prodejny COOP	13.00–13.45 hod.
Markovice	u hřiště	14.00–14.45 hod.
Medlešice	u pomníku	15.00–15.45 hod.

sobota 1. června

sídl. U Stadionu	park. u prodejny potravin	8.00–8.45 hod.
Družstevní	u zastávky MHD	9.00–9.45 hod.
sídl. Na Šancích	park. za prodej. potravin	10.00–10.45 hod.
sídl. Na Větrníku	u zastávky MHD	11.00–11.45 hod.
Malecko	u kapličky	12.00–12.45 hod.
Lupáčova	parkoviště	13.00–13.45 hod.
Vestec	u čekárny	14.00–14.45 hod.
Topol	u čekárny	15.00–15.45 hod.

red

Technické služby informují

Pracovníci úseku odpadů v dubnu na žádost občanů přemístili v Husově ulici žluté kontejnery na plasty do boxů na komunální odpad. Stále řešíme černé skládky u kontejnerových míst, které pravidelně dočišťujeme. Provádíme fotodokumentaci a řešíme s městskou policií. Odpad, který nepatří do kontejnerů (elektrospotřebiče nebo velkoobjemový odpad), je možné odložit ve sběrném dvoře, případně naší službou na individuální odvoz.

Ve sběrném dvoře začalo fungovat rozšířené Re-Use centrum na velkoobjemový odpad, kde je možné odložit zachovalý nábytek, dveře, kočárky, sportovní vybavení, obrazy, rámy, autosedačky, kočárky atp. Výnos bude poukázán Útulku Chrudim.

Hřbitovní správa informuje, že na hřbitově U Václava je přistavená mobilní nádrž na vodu, která bude pravidelně doplňovaná.

Elektrikáři řešili dlouhodobější opravu zemního kabelu v ulici K Ploché dráze. Jako správci veřejného osvětlení jsou aktivní v první etapě projektu výměny sodíkových výbojek za LED svítidla v Chrudimi.

Technické služby také zajistily přenastavení parkovacích automatů podle nového ceníku, následovat bude výměna tří kusů za modernější přístroje s lepší obslužitelností.

Od dubna úsek komunikací provádí strojní blokové čištění spoječné s obnovou vodorovného dopravního značení. Pokračují opravy výtlučků v lokalitách Rozhledna, Skřivánek, Větrník, Leguma.

Úsek zeleně začal s první sečí mulčováním na svěřených plochách. Současně začalo chemické a ekologické hubení plevele. O denních aktivitách technických služeb se dozvíte na www.tschrudim.cz.

Útulek Chrudim pokračuje v kastročném programu druhou etapou v Píšťovech. Momentálně nabízíme k adopci šest koček a osm psů. Děkujeme všem dobrovolníkům za pomoc při venčení našich svěřenců. V případě zájmu o tuto činnost nás kontaktujte na tel. 734 796 370, nebo 734 796 371.

Martin Netolický, ředitel

Novinky z geoparku

Permoník v ulicích Chrudimi

Před sídlem Národního geoparku Železné hory najdete novou sošku permoníka s trakařem plným krystalů. Dorazte s dětmi na náměstí U Vodárny pod Širokými schody a zkuste permoníka najít. Je schovaný na rohu domu za klecí s kameny.

Jakub Ženka, Národní geopark Železné hory

Pozvání z farnosti

V úterý 14. května zveme v 18 hodin do Spolkového domu na setkání členů a přátel Hnutí pro život ČR z Chrudimska. Jejich projekt *Nesoudíme. Pomáháme* nabízí pomoc ženám, které nečekaně čekají dítě a okolí nebo okolnosti je nutí k podstoupení potratu. Na poradnu tohoto hnutí se během její existence obrátilo již kolem 4 tisíc žen i mužů. Dočkali se uklidnění, rozebrání situace ze všech úhlů pohledu, aby se pak mohli rozhodovat skutečně svobodně. Byly řešeny manželské konflikty, bylo možné najít azylové bydlení, dát odbornou radu i v ekonomických otázkách. Projekt podporuje mnoho umělců, vědců a veřejných pracovníků.

Ve čtvrtek 23. května přivítáme v naší farnosti hosta z daleka. Bude jím P. Anthony Saji, který zde bude mít odpolední duchovní obnovu o Duchu svatém. Pater Anthony je knězem Kongregace vincentinů. Více než deset let vede po celém světě exercicie, zejména v Keni a Ugandě. Mnozí účastníci exercicií svědčí o tom, že zde zakusili Ježíšovu lásku, po dlouhé době našli vnitřní pokoj nebo přistoupili ke svátosti smíření. Jedni se naučili odpouštět či přijmout svou nemoc, jiní se uzdravili ze závislosti různého druhu či z psychické nebo fyzické nemoci.

Přijďte občerstvit své síly v Duchu svatém. Duchovní obnova bude probíhat v kostele Nanebevzetí Panny Marie, začne v 17 hodin přednáškou otce Anthonyho, v 18 hodin bude mše svatá a po ní komentovaná adorace s modlitbou za uzdravení. Vstup je volný, je možné přijít i jen na část programu. Tlumočení z angličtiny do češtiny je zajištěno.

P. Jan Šlégr

Chrudimská muzejní noc láká na videomapping i oživlou historii

V pátek 24. května můžete zažít již XIX. ročník Chrudimské muzejní noci. Společná akce všech tří chrudimských muzeí, k nimž se letos připojuje i Národní geopark Železné hory, nabídne od 17 do 23.30 hodin atraktivní program s netradičními prohlídkami, tvořivými dílnami, hudbou a divadelním představením pro děti. Na návštěvníky navíc čeká i videomapping nebo nevšední výlet do historie.

Regionální muzeum v Chrudimi si pro návštěvníky Muzejní noci připravilo od 17 do 23 hodin tematický večer s názvem *Živá historie*. V jeho průběhu se ocitnete ve všech historických obdobích od pravěku až po éru socialismu. Stanoviště pro jednotlivá období nabídnou dětem i dospělým autentický vhled do minulosti, umožňující jim aktivně zažít a zkoumat každou historickou epochu. A aby byl zážitek úplný, pořadatelé akce budou na každém zastavení oblečeni do dobových kostýmů. Atmosféru dob dávno i nedávno minulých pak podtrhne kavárna v prvorepublikovém stylu, kterou speciálně pro tuto akci připravil obchůdek a kavárna Mlsný pecivál. A to zdaleka ještě není všechno, můžete se těšit na poutavé doprovodné programy, divadelní představení pro děti a také na koncert výborné hudební skupiny Čtvrť na smrt.

V Muzeu loutkářských kultur je v expozici od 17 hodin pro návštěvníky připravený kvíz nazvaný *Opravník obecně oblíbených omylů*. Ten se pokusí zábavnou formou vyvrátit obecně rozšířené nepravdy a mýty kolem Mydlářovského domu i loutkářského muzea a přidá k tomu spoustu historických zajímavostí, které jste zcela jistě netušili. Od 18 hodin se můžete vydat na komentovanou prohlídku muzejní expozice a dozvědět se více i o loutkách a lidech kolem nich. Příjemný večer pak doplní koncert bluesové hudby v podání kapely Dancing Barefoot od 21 hodin, spojený s posezením na letních terasách za Mydlářovským domem.

Od 17 do 23 hodin bude všem návštěvníkům otevřené i Muzeum barokních soch. Děti i dospělí se mohou těšit na hravé úkoly, výtvarnou dílnu, zahradní hry a občerstvení v kavárně U Fortunáta. Od 17 a 21.30 hodin se můžete také vypravit na komentovanou prohlídku.

Národní geopark Železné hory se sice k Chrudimské muzejní noci připojuje letos poprvé, ale s o to větší energií a nadšením. Brány areálu U Vodárny pod Širokými schody se otevřou v 19.30 hodin a ještě za denního světla si budou návštěvníci moci prohlédnout rozsáhlou sbírku minerálů a zkamenělin. Ve 21 hodin pak odstartuje speciální videomapping, při kterém se na zdech historického sídla Vodních zdrojů Chrudim rozpohybují obrázky sopek a vulkánů vytvořených dětmi při březnové výtvarné soutěži. Ve stejný čas se malí i velcí mohou vydat prozkoumat další minerály a zkameněliny v zážitkové prohlídce s UV svítilnami, které si návštěvníci budou moci vypůjčit na místě. Po celou dobu budou moci dospělí ochutnávat speciální „geoparkové“ pivo Iron a děti si třeba opéct špekáček. Celý program v geoparku pak skončí ve 23.30 hodin.

Vstup do všech muzeí i geoparku a jejich expozic je po celou Chrudimskou muzejní noc zdarma.

Břetislav Oliva, Muzeum loutkářských kultur

Setkání se starostou

Vážení spoluobčané, setkání se starostou Františkem Pilným proběhne tentokrát až první středu v měsíci červnu, tedy 5. 6. od 18 hodin, jako vždy v galerii Muzea. První květnovou středu je státní svátek a setkání se tudíž nekoná.

Richard Herbst

Putování za tajemstvím rodu

V rámci nadcházejícího Mezinárodního dne archivů bude Státní okresní archiv Chrudim otevřen veřejnosti v pátek 7. června 2024 od 9 do 17 hodin. Vstup zdarma.

Program bude zaměřen zejména na genealogii. Součástí bude:

- prezentace možností genealogického studia v okresním archivu (ukázky různých druhů archiválií),
- prezentace aplikace ARON (Archiv Online: matriky a sčítací operáty),
- dokumentace z natáčení genealogicky zaměřených dokumentů v SOKA Chrudim (Potomci slavných, Tajemství rodu, 13. komnata),
- exkurze po budově archivu.

Petr Boček, vedoucí SOKA Chrudim

Den dětí s tradičním vystoupením Taneční školy InDance

První červnový den roztančí Taneční škola InDance Divadlo Karla Pippicha, ve kterém proběhne již tradiční představení Hejblata. Tanečníci předvedou své krásné choreografie, na nichž po celý rok pracovali. Vystoupení je velkou událostí, která potěší diváky všech věkových kategorií. Můžete se těšit jak na roztomilé představení předškolních tanečníků, tak propracované choreografie dospělých, dokonce i na výběrové soubory Pop Balet. Přijďte do chrudimského divadla oslavit Den dětí tancem a ocenit výkony malých i velkých. Vstupenky jsou v prodeji od 7. května na webu Divadla Karla Pippicha. Více informací o vystoupení najdete na www.indance.cz.

Aneta Krejčík Plíšková, InDance

Hudební festival Slatiňany

Srdečně vás zveme na II. benefiční Hudební festival Slatiňany, který proběhne 7.–15. června ve Slatiňanech pod pořadatelskou taktovkou Ivy Ryzové a spolku Acord, z. s.

Benefiční hudební festival nabídne kromě koncertních zážitků i dobročinný přesah. Třicet procent z každé vstupenky bude věnováno na terapeutickou činnost chrudimské organizace Amalthea – konkrétně na terapie pro děti z pěstounských rodin, které si v minulosti prošly traumatickou zkušeností.

Návštěvníci si budou moci vychutnat špičkové hudební zážitky v elegantním prostředí Slatiňanského zámku, kde převládá většina umělců vystoupí.

Kromě významných jmen ze světa vážné hudby – jako je sopranistka Gabriela Beňačková či tenorista Jakub Pustina, se můžete těšit na Symfonický orchestr pardubické konzervatoře pod vedením chrudimského dirigenta Tomáše Židka se sólisty Matějem Kotalem a Annou Stránskou.

Třetí festivalový den potěší sluch dechové trio El GonzAles a nabitý program zakončí 15. června Jiří Pavlica & Hradištan, který vzhledem ke kapacitě Slatiňanského zámku vystoupí v zahradách místní Sokolovny.

Součástí programu čtyř festivalových večerů bude prodejní výstava olejomalb vynikající malířky Milady Lenfeldové a výstava reportážních fotografií oceňovaného fotografa Jana Kočičáka Kočičáka, dokumentující práci terapeutů organizace Amalthea.

Záštitu festivalu poskytli senátor Jan Tecl a Pavel Šotola, radní Pardubického kraje pro sociální oblast a neziskový sektor. Poděkování patří i všem sponzorům, kteří na festival přispěli.

Vstupenky lze zakoupit v síti Ticketportal, fyzicky pak v prodejně Mlsný pecivál na Resselově náměstí v Chrudimi, nebo přímo na místě v den konání na místě. Více na: www.acord-spolek.cz/hudebni-festival-slatinany

Hana Slezáková, Amalthea z. s.

Vejšlapy KČT v květnu

středa 1. května

Hradec Králové, 5 km
Sraz v 8.30 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 8.41 hod.
Vedoucí: J. Tesař

sobota 4. května

Halda – Labe – Loučná, 10 km
Sraz v 8.30 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 8.41 hod.
Vedoucí: O. Čermáková

středa 8. května

Pokřikov – Prosetín, 10 km
Sraz v 10.00 hod. na nádraží ČD,
odjezd v 10.15 hod.
Vedoucí: J. Tesař

sobota 11. května

Vysoké Mýto, 10 km
Sraz v 8.20 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.30 hod.
Vedoucí: G. Hoffmannová

středa 15. května

Tuněchody – Nemošice – Pardubice,
12 km
Sraz v 9.35 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 9.47 hod.
Vedoucí: Stehnovi

čtvrtek 16. května

Posezení v restauraci Alfa od 17 hod.

sobota 18. května

Autobusový zájezd, Jánské Lázně,
7–15 km
Sraz v 7.00 hod. před divadlem,
odjezd v 7.15 hod.
Vedoucí: G. Hoffmannová

středa 22. května

Semtěš – Říčany nad Labem, 10 km
Sraz v 8.30 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.42 hod.
Vedoucí: J. Tesař

sobota 25. května

Včelákov – Ležáky – Žumberk, 10 km
Sraz v 8.15 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 8.32 hod.
Vedoucí: E. Štechová a J. Dalecká

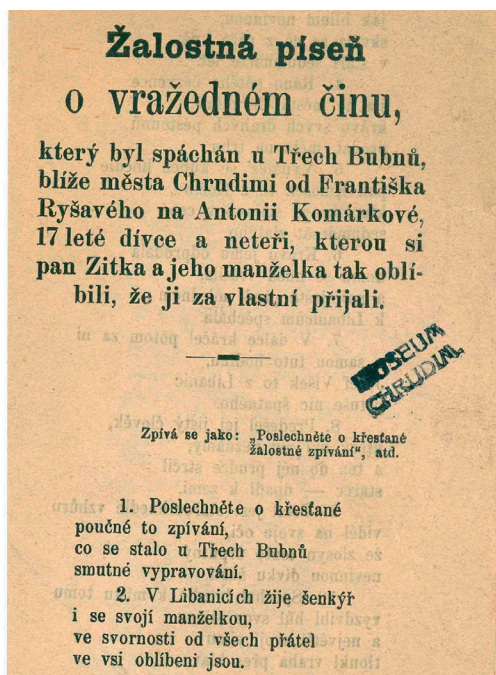
středa 29. května

Seč – Bojanov, 10 km
Sraz v 9.30 hod. na autobusovém
nádraží, odjezd v 9.38 hod.
Vedoucí: Z. Klimeš

Chrudimská muzejní „nej“ (2) – sbírka kramářských tisků

V knihovně Regionálního muzea v Chrudimi se nachází unikátní sbírka kramářských tisků, která v současnosti obsahuje 2 779 inventárních čísel, přičemž více než třetina pochází z chrudimských tiskáren. Časově se řadí do období od konce 18. století do počátku 20. století.

Kramářským tiskem bývá označován drobný několikastránkový tisk, který obsahuje lyrický nebo epický text s náboženskou či světskou tematikou, při jehož vzniku byla před tvůrčí stránkou upřednostněna stránka obchodní, kdy na prvním místě nebylo poučení či pobavení čtenářů, ale výdělek autora, tiskaře i prodejce. Lidé si kramářské tisky kupovali na náboženských poutích a jarmarcích jako upomínku na vykonanou cestu či jako pozornost svým blízkým. Doma je ukládali do modlitebních knížek, lepili na víka truhel, či je sešivali do konvolutů tzv. špalíčků, v nichž byly kramářské písně uchovávány a předávány z generace na generaci. Špalíčky jsou písně svázané podomácku režnou nití do hrubé látky nebo do kůže. V chrudimské sbírce se nachází 27 špalíčků.

Žalostná píseň o vraždě spáchané 4. 7. 1880 u Třech Bubnů

Zpočátku se tisklo na nepříliš kvalitní hrubý hadrový papír, který byl od 2. poloviny 19. století nahrazován ještě méně kvalitním papírem dřevitým. Tisk byl prováděn jednotlivě jako čtyřlístí, později dvojlist. Na prvním místě tisku bývá umístěn název, pod ním může být formula „Zpívá se jako...“. Největší prostor titulní stránky zaujímá ilustrace (dřevořez, dřevoryt, později ocelorytina), která často souvisela s textem tisku pouze obecně. Pod obrázkem následuje impresum čili údaje o tiskaři, místu a roku tisku. Většinou zde nejsou všechny tyto údaje, ale jen některé z nich. Někdy tiskaři kvůli cenzuře uvedli jiné falešné (většinou zahraniční) místo tisku. Nejčastěji však bývá tisk anonymní. Na druhé straně tisku bývá někdy nahoře před začátkem písně umístěna menší ozdůbka nebo ilustrace. Pak následuje vlastní text písně, vysázený někdy souvisle, někdy ve slokách.

Sbírka je tematicky rozdělena na kramářské tisky světské (cca 38 %) a náboženské (cca 62 %). Obsahem kramářských náboženských písní jsou modlitby, legendy a pobožnosti (např. křížová cesta, modlitba růžence, požehnání a odpustky), které měly svým vlastníkům přinést ochranu některého ze světců či vyléčení nemoci, proto byly nošeny stále v oblečení či ve škapulíři nebo přikládány přímo na rány.

Písně zpívají o životě světců, o zázracích či zpracovávají náměty z Bible. Chrudimské tiskárny se specializovaly na písně a modlitby uctívající sv. Salvatora a jeho obraz či Pannu Marii Chlumeckou.

Kramářská světská píseň plnila zejména funkci zpravodajskou. Zprostředkovávala zprávy o vraždách, katastrofách, válkách a novotách (o bramborách, kávě, železnici apod.). Po roce 1848 se objevují písně politické a vlastenecké. Kromě epických písní se tiskly a zpívaly i písně lyrické, které se věnují zejména tématice milostné, kdy vypráví o nešťastné nebo nevěrné lásce, patří sem i písně o stavu manželském a písně satiricky si utahující z ženských i mužských neřestí. Skladatel kramářských textů byl často totožný s nakladatelem, prodejcem nebo zpěvákem, který při produkci prodával vlastní i cizí skladby. K nejznámějším českým písničkářům patřil v 19. století Jan František Kratochvíl, zpěvák chrudimský, který je uveden jako autor u 33 kramářských písní chrudimské sbírky.

Ve sbírce jsou zastoupeny tisky z Prahy, Litomyšle, Pardubic, Kutné Hory či Jindřichova Hradce. Chrudimské tisky pocházejí z tiskárny Josefa Jana Košiny, který ve městě působil od roku 1810, a poté jeho vdovy Františky Košinové, která svou koncesi předala v roce 1856 Stanislavu Pospíšilovi. Košinovská tiskárna je uvedena u 144 tisků a pospíšilovská u 845 tisků.

Jana Beranová, Regionální muzeum v Chrudimi

Nábožná píseň k sv. Salvatoru, kteréhož zázračné vyobrazení v městě Chrudimi se k uctění vynachází a rozličné milosti denně uděluje

Chrudim včera a dnes

Tato fotografie zachycuje situaci v bývalé Nádražní ulici, nyní Čs. partyzánů. V čele je dům čp. 5/IV, který patřil rodině Cvetlerových. V roce 1929 ho vykoupilo město Chrudim a brzy po postavení nového divadla ho nechalo zbořit. Vpravo je částečně vidět dům čp. 9/IV, jenž také ustoupil pozdější zástavbě. Na začátku 20. století ho nejprve koupilo město Chrudim, v roce 1936 ho prodalo městské spořitelně, která zde nechala postavit moderní bytový dům.

Dům ve svahu vlevo s nápisem U Vodičků je čp. 92/I ve Štěpánkově ulici (první dům s podloubím ve směru do Resselova náměstí). Bývala zde restaurace s kuželníkem, která patřila manželům Františkovi

a Anně Vodičkovým. V muzejní sbírce fotografií a negativů je zachován také snímek se záběrem na část Štěpánkovy ulice s tímto domem. Na jeho fasádě je reklama „Restaurace U Vodičků, zimní kuželník, plzeňský prazdroj“.

Snímek zhotovil fotograf Oldřich Příborský v roce 1925. V muzejní sbírce je jeho negativ o rozměrech 4,5 x 6 cm a jde pravděpodobně o celuloid, vysoce hořlavý materiál používaný dříve k výrobě fotografického materiálu.

Veronika Lánská, Regionální muzeum v Chrudimi

Na minutu s...

Květen, lásky čas

Je před námi měsíc květen, a jak napsal klasik, květen je čas lásky. Pravda, o lásce mluví dnes kde kdo. Když však píšu o lásce, nemyslím tím lásku, která dnes nažene kde koho na radnici, nemyslím tím lásku mámičkovou „erós“, ani jinou náklonnost. Mám na mysli Boží lásku „agapé“, lásku, která se obětuje, lásku přijímající člověka takového, jaký je.

Tak to svého času připomněl ve své

knize Čtyři lásky spisovatel C. S. Lewis, že již staří Řekové, když chtěli mluvit o lásce, používali tato čtyři slova: storgé, filia, erós a agapé. Storgé znamená náklonnost. Filia značí přátelství a erós označuje intimní vztah. Agapé pak popisuje vrchol lásky, lásku nezištnou, lásku milosrdnou, lásku, která se dává. Právě v této době, v tomto měsíci je dobré si tuto starou moudrost připomenout – že sice všechny odstíny lásky patří do našich životů a každá z nich má svůj čas, avšak jen tato láska,

láska „agapé“, láska, která je činem, činem pomoci, činem citlivosti, úcty a respektu, je tím, co nás posune vpřed. Nehledání jen svých vlastních věcí, nýbrž „nejednat nečestně, nehledat svůj prospěch, nedat se vydráždit, nepočítat křivdy“ (Bible) je tím, co má budoucnost.

S přáním dotýk té skutečné lásky nejen v měsíci květnu

Martin Grohman

Ochrana zeleniny a drobného ovoce

ZO ČZS Chrudim-město s podporou města zve širokou veřejnost na přednášku Ing. Vránové na téma Ochrana zeleniny a drobného ovoce, která se uskuteční v sobotu 4. května od 9 hodin v jídelně Střední školy zemědělské a Vyšší odborné školy Chrudim, Poděbradova 842..

Dana Komárková, ZO ČZS Chrudim-město

Výstava koček

Specializovaná organizace Českého svazu chovatelů koček Pardubice zve širokou veřejnost na Mezinárodní výstavu koček, která se koná na zimním stadionu v Chrudimi ve dnech 18.-19. května v čase: sobota 10-16 hodin, neděle 10-15 hodin.

Jana Šplíchalová

Mezinárodní sborový koncert v Muzeu barokních soch

Ve středu 8. května v 16 hodin se v Muzeu barokních soch uskuteční společný koncert francouzského dětského pěveckého sboru Maîtrise Ste Philomène Haguenau, pardubického dětského sboru Iuventus Cantans, skutečského dětského sboru Cantando a smíšených pěveckých sborů Slavoj Chrudim a Rubeš Skuteč. Francouzský sbor je součástí Pueri Cantores, francouzské federace malých zpěváků, a získal mnohá ocenění.

Kamil Dubský, Slavoj Chrudim

Koupím starý a starožitný nábytek a nábytek z chromovaných trubek, veškerou půdní veteš a staré motocykly – díly. Odvoz vlastní.

E-mail: stary.nabytek@seznam.cz, tel.: 777 126 007

Chrudimský zpravodaj

č. 5/2024. Vychází 1. května 2024

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává město Chrudim,

Resselovo náměstí 77, 537 01 Chrudim I,

IČO 270 211, DIČ CZ 00270211.

Redakce: Sylva Drašnarová, Aleš Prokopec.

Telefon redakce: 469 657 147,

e-mail: zpravodaj@chrudim-city.cz.

Redakční rada: Sylva Drašnarová, Richard Herbst,

František Chmelík, Pavel Kobetič, Aleš Nunvář,

František Pilný, Aleš Prokopec, Jana Stehlíková.

Jazyková úprava: Bohumila Novotná. Autor

příspěvků odpovídá za věcnou a jazykovou

správnost. Redakce neručí za obsah příspěvků

externích dopisovatelů.

Náklad 11 000 výtisků. Grafický návrh Markéta Steinert. Předtisková příprava a tisk Samab press group, a. s., Brno.

Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod značkou MK ČR E 11846.

Vychází 1x měsíčně. Distribuce zdarma do všech domácností na území města Chrudimě.

Přetisk povolen pouze se svolením vydavatele.

Uzávěrka čísla 10. dubna 2024.

Chrudimská beseda

www.chrudimskabeseda.cz

1. 5. | středa ve 14 h

Stavění máje

Stavění máje se uskuteční na Resselově náměstí za účasti Sborů dobrovolných hasičů Chrudim, Topol, Markovce, Medlešice a Národopisného souboru Kohoutek. Začínáme ve 14 h a srdečně všechny zveme. Přijďte se podívat, přineste stužky a ozdobte s námi májku. Ochutnáte tu i něco dobrého.

2. 5. | čtvrtek v 18 h

Martin Loew – Island

Island je uhrančivým ostrovem. Jednou se sem vydáte a jeho kouzlo vás láká znovu a znovu zpátky. Island nabízí tak výjimečnou přehlídku doslova nadpozemských krajin, jež si lze jen těžko představit, než je spatříte na vlastní oči. Islandem ovšem vládnou živly: oheň, který dřímá v sopkách pod zemí a čas od času se v podobě lávových erupcí vynoří na povrch.

Divadlo Karla Pippicha (vstupenky z původního termínu zůstávají v platnosti)

Vstupné: 200 Kč

8. 5. | středa

Oslavy osvobození Chrudimi

9–17 h | areál kasáren 43. výsadkového pluku – Obce Ležáků

možnost návštěvy sítě tradic

ve 14 h | Památník Přísaha v Chrudimském urnovém háji. Uctění památky obětí 2. světové války

ve 14.45 h | Pomník Osvobození za Divadlem Karla Pippicha. Uctění památky obětí 2. světové války

14–17 h | Park Republiky za divadlem

doprovodný program: dětská dráha, ukázky zbraní

43. výsadkového pluku, padáková technika,

ochutnávka vojenské stravy, airsoft střelnice, výstava fotografií z osvobození Chrudimi, občerstvení

v 15 h | Park republiky za divadlem. Koncert Chrudimské komorní filharmonie (v případě nepříznivého počasí se uskuteční v divadle)

Zve Vás Město Chrudim, Chrudimská beseda,

městské kulturní středisko, 43. výsadkový pluk,

Klub výsadkových veteránů generála Klemeše.

17. 5. | pátek v 19 h

Chrudimská tančírna

Chcete procvičit a zopakovat standardní nebo latinskoamerické tance? Jsme pro Vás připraveni ve Fibichově sále Muzea v Chrudimi od 19 do 22 h (reprodukovaná hudba, občerstvení přímo na sále, stolové uspořádání + prostor k tanci). Vstupné: 300 Kč / pár

19. 5. | neděle od 14 h

Swingové odpoledne

Těšíme se na Vás v Klášterních zahradách v Chrudimi. Hrají: Big Band Chrudim a Taneční a dechový orchestr Základní umělecké školy Chrudim. Vstup volný

1. 6. | sobota od 9 h

Dětský den | Lollipopz | Ben & Mateo

V Klášterních zahradách pro Vás připravujeme pestrý program, občerstvení, hry pro děti, ... Součástí dětského dne bude i vystoupení pěvecko-taneční hudební skupiny Lollipopz a české popové duo Ben & Mateo.

21. 10. | pondělí v 19 h

Kamil Stříhavka

& The Leaders Acoustic Band!

Kamil Stříhavka - zpěv, Petr Henych - akustické kytary, Martin Ivan - kontrabas, Jan Nezval - bicí, Michal Vejskal - klávesy, Ondřej Klímeč saxofon, flétna, Markéta Čejková - perkuse, David Babka - steel guitar.

Muzeum Chrudim

28. 11. | čtvrtek v 19 h

Jakub Smolík

Koncert věčného romantika v Divadle Karla Pippicha
Vstupné: 430 Kč

Dárkové poukazy

Přijďte si zakoupit a udělat radost svým blízkým (pokladna v Divadle Karla Pippicha, pokladna Městského kina Chrudim, Turistické a informační centrum).

Chrudimské hudební večery

„Rok české hudby“

31. 5. | pátek v 19 h

Komorní koncert – Dvořákovo klavírní kvarteto
Slávka Vernerová – klavír, Marie Hasoňová – housle, Petr Verner – viola, Jan Žďánský – violoncello
V programu: Antonín Dvořák, Josef Suk
Fibichův sál | Vstupné: 380 Kč

Taneční kurzy 2024

www.chrudimskabeseda.cz

6. 9. | pátek v 17 a ve 20 h

Zahájení tanečních kurzů

Výuka se uskuteční od září do prosince ve Fibichově sále (Muzeum Chrudim), kurzy se budou pravidelně střídát.

Divadlo

16. 5. | čtvrtek v 19 h | vyprodáno

S pravdou ven

Divadelní předplatné A · Divadlo Karla Pippicha

14. 7. | neděle ve 20 h

Boeing – boeing aneb tři letušky v Paříži

Francouzská příjemně rozverná komedie, kde lásky přilétají a odlétají... Alexander je pařížský architekt, kterému monogamie nic neříká. Svůj milostný život koordinuje s letovým řádem, který se zdá být dokonalý. Jenže když se v letovém řádu objeví drobné trhlinky a ke všemu se navíc připele kamařád z vesnice, je o zábavu postaráno.

Hrají: Mirek Šimůnek, Jirka Chvalovský, Lucie Linhartová/Dominika Býmová, Šárka Vaňková, Lucka Vojtová, Míša Dolinová / Miluška Bittnerová
Uvádí ADVERTE, divadlo francouzské komedie Klášterní zahrady

25. 8. | neděle ve 20 h

Dokud nás milenky nerozdělí

Francouzská komedie aneb kolik milenek je zapotřebí ke zkáze jednoho manželství. Rosálie a Francis rekapituluji na svatbě dcery Diany svůj dosavadní manželský život. A určitě by se shodli, že mají šťastné manželství, kdyby se ale právě v tento den neprovalilo, že Francis žije dvojitý život. Má totiž milenkou! A přes nenadálé svahy ukončit svůj román a zachránit rodinu, vybuchují kolem něj jako miny další milostné aféry.

Hrají: Vladimír Kratina, Veronika Freimanová, Jana Bernášková / Karolína Vágnerová, Kateřina Lojdrová / Štěpánka Křestánová, Luděk Nešleha
Autor: Eric Assouse | režie Michaela Doležalová | překlad Anežka Svobodová
Klášterní zahrady

26. 9. | čtvrtek v 19 h

Minipárty s Karlem Šípem

Divadlo Karla Pippicha · Vstupné: 490 Kč

29. 9. | neděle v 16 h

Hurvínek a král Blecha

Přijďte shlédnout ještě dnes Spejblův nový vynález: bleší cirkus! To je věc! Uvádí Divadlo Spejbla a Hurvínka | Divadlo Karla Pippicha · Vstupné: 250 Kč

Chrudim na cestách 2024

www.chrudimskabeseda.cz

21. 5. | Hrad Karlštejn | vyprodáno

V ceně je doprava (odjezd od Muzea barokních soch) a prohlídka hradu s průvodcem.

Vstupné: 380 Kč

11. 6. | Park v Průhoních

V ceně je doprava a prohlídka (odjezd od Muzea barokních soch). Prodej vstupenek 20.5. ve 14 h.

12. 9. | Jindřichův Hradec (zámek s průvodcem)

12. 12. | Adventní České Budějovice

Městské kino Chrudim

www.kinochrudim.cz, Facebook, Instagram

1. 5. | středa v 17 h

Maria Montessori

Životopisný / Francie / Itálie / 100 min / titulky

1. 5. | středa v 19:30 h

Prázdniny s Broučkem

Komedie / ČR / 87 min

2. 5. | čtvrtek v 17 h

Sladký život

Komedie / ČR / 101 min

9. 5. | čtvrtek v 19 h

Ondřej Havelka a Melody Makers

Zábavný pořad „O lásce a jiných swingových bēsech“. Však to znáte: láska má mnoho podob a stejně tak i písně o ní. Odjakživa se zpívá o lásce šťastné i nešťastné, naplněné i zhrzené, roztoužené i zklamane, sladké i hořké, o lásce ke všemu možnému – k ženě, muži, vlasti či jazzu.

Muzeum Chrudim – Fibichův sál

Vstupné: 590 Kč

15. 5. | středa v 19 h

Jazz ve Vinárně – Roman Pokorný Blues Trio

Roman Pokorný – kytara, zpěv | Daniel Bulatkin – Hammond organ | Tomáš „Bobek“ Bobrovitzký – bicí

Vinárna Muzeum

Vstupné: 150 Kč

